

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V.

ZAGREB, 5. OŽUJKA 1950.

BROJ 10

UČITELJ I ZEMALJSKA DOBRA

Kapitalizam i pauperizam. Ili drugim riječima zgrtanje zemaljskoga blaga i neimaština. Dvije su suprotne stvari. Dva suprotna stanja. Ali to ne moraju biti. Ima namre siromašnih bogataša. Ima i bogatih siromaha. Oni prvi upravljaju samo većim blagom, ali na dobro ljudske zajednice i pojedinaca. Njihov pobjed i bogatstvo kao da nije njihovo. Oni su siromasi duhom, jer od svoje imastine za sebe upotrebljavaju samo ono potrebno. A drugo žrtvuju za druge. Ima opet bogatih siromaha. Oni vežu nekako, a često i vrlo teško, kraj s krajem, ali su zadovoljni i sretni. Sve svoje pouzdanje i nadu polažu u ruke Božje i blagoslov odozgo. Zato prolaze smireni stazama svoga života.

Naš Učitelj je Spasitelj svijtu ljudi. I bogatih i siromašnih. Svi su djeca nebeskoga Oca. On je došao na svijet, da sve otkaupi. Da sve pouči. Da sve usreći. On doduše ne pjeva nikakve pjesme bogatstvu, ali ga niti ne proklinje. Bogatstvo nije pred Bogom znak odobravanja Božjega, ali nije ni prokletstvo. Kao što to nije ni stromaštvo ni nužda. On ne osuđuje stjecanje dobara ni urednu težnju za zemaljskim blagostanjem.

On tako lijepo govori o stjecanju koje je uredno i čudoredno i isporučuje ga dapače s kraljevstvom nebeskim:

«Kraljevstvo je nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri, i u svojoj radosti otkaupi i prodade sve, što je imao i kupi ono polje».

«Nadalje je kraljevstvo nebesko kao trgovac, koji traži lijepo biserje. Kad nađe jedno dragocjeno zrno bisera, otide i prodade sve, što je imao, i kupi ga».

«Nadalje je kraljevstvo nebesko kao mreža, koja se baci u more i zahvati od svake ruke ribe. Kad se napuni, izvukde je na obalu, i sjeđavši sabraše dobre u posude, a sle baciše napolje» (Mt 13, 44—48).

«Jer je kraljevstvo nebesko kao domaćin, koji jutro rano izide, da najmi radnike za vinograd svoj... I posla ih u vinograd svoje» (Mt 20, 31).

«Kad se približi vrijeme radovima, posla sluge svoje k vinogradima, da primi rodove njihove»... (Mt 21, 34)

Učitelj odobrava, da se novac smije upotrijebiti za dopušteno uživanje i neudžno veselje: «Neki čovjek priredil veliku večeru i pozva mnoge» (Mt 14, 16).

On svjetuje, da djeca Božja budu mudra u stvarima svojega spasenja kao što su djeca ovoga svijeta mudra u pitanjima svoje zemaljske sreće. Pa da si i bogatstvom stečeno prijatelj, koji će nas zagovarati kod Boga, da budemo nmiljeni u vječne stanove (Lk 16, 9)

Učitelj se prijateljski družio s bogatašima, jer je došao da i njih spasi. On je bio prijatelj s Lazarom i s njegovim sestrama Martom i Marijom. Dapače je i proplakao nad njegovom smrću i onda ga uskrisio. A Židovi govorahu: «Gle, kako ga je ljubio» (Iv 11, 1—36).

I pristupi k Isusu mladić neki, koji je držao sve zapovijedi. I zapita Ga, što mu valja činiti, da sigurnije zadobije život vječni: «Isus pogledavši na njega zamilova ga i reče mu: Jedno ti nedostaje; idi, prodaj sve, što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; i dođi, idi za mnom!» A njemu se razali nato, pa otide tužan, jer bijaše vrlo bogat» (Mk 10, 17—22).

Mladić se nije znao ni htio bogatstvom služiti na dobro svoje i bližnjega. Zato je otišao svojim putem. A Isus reče učenicima: «Djeco, kako je teško onima, koji se uzdaju u novce, ući u kraljevstvo Božje» (Mk 10, 24).

I k bogatstvu predstojniku carinikom se svratio Isus: Ali svi, koji to videše, nmiljeni su govoreći: «Svratilo se kod grešnoga čovjeka. A Zakej stade i reče Gospodinu: Evo polovicu svoga imanja, Gospodine, dajem siromasima, i ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko. Reče mu Isus: Danas dode spasenje kući ovoj, jer je i on sin Abrahamov; jer je Sin čovječji došao da potraži i spase, što je izgubljeno» (Lk 19, 6—10)

Vjera i pokorničko mišljenje učitelja

nio je Zakeja duhovnim sinom Abrahamovim, učenicom Kristovim.

Gospodin je blagoslovio i nadariv srećom i blagom svoje vjerner: Abrahama, Jakova, Davida, Joba. Ali u duhu Božjih riječi: «Blaženi siromašni duhom» t. j. oni, koji nijesu svoje srce priljepili za bogatstvo i dobra ovoga svijeta i zaboravili na svoje spasenje i one, koji su potrebni zemaljskih dobara. Doista može da bude zajedno i biti bogat uistinu i ujedno biti siromašan duhom. Ali naprotiv doista često nije zajedno: siromašan biti i siromašan biti duhom.

Po nauci Učiteljevoj mi smo samo Božji upravitelji zemaljskih dobara i posjeda. Čovjek ima samo uporabno pravo zemaljskih posjeda a ne isključivo pravo vlasništva. On dakle nije isključivi gospodar i posjednik, nego samo koristanosni upravitelj i odgovorni upravitelj. On dakle ne smije s time gospodariti po svojoj volji, nego samo vjerno i savjesno upravljati.

Zato Sv. Pismo i kaže: «Bio je neki bogati čovjek, koji je imao upravitelja. Ovaj bi optužen kod njega, da propisa dobra njegova. I dozvaši ga reče mu: «Sta to čujem za tebe? Daj račun, kako si upravljao, jer više ne možeš biti upravitelj» (Lk 16, 1—3).

I doista dano nam je vremenito, da možemo steći vječno. Dana nam je vlast za napredak, a ne za rušenje (2 Kor 10, 8). Dano nam je, da se zemaljskim dobrima privremeno služimo tako, kako bi stekli vječna.

Petnaestgodišnji novi blaženik

Sveti je Zbor obreda u prisutnosti sv. Oca Pija XII. dne 6. prosinca 1949. godine završio istragu o predloženi čudesa Sluge Božjega Dom'nika Savla, a 12. siječnja o. g. izdana je odluka, da će se svečanost proglašenja blaženim obaviti u bazilici sv. Petra u Rimu dne 5. ožujka o. g.

Dom'nik Savlo rodio se u Riva di Chieri (Sjeverna Italija) 2. travnja 1842., a umro je u Mondoniu 9. ožujka 1857. godine. Otac mu Karlo bijaše si. romanski kovač. Godine 1854. primio ga je sv. Ivan Bosko u svoj zavod u Turinu, gdje je započeo gimnazijske studije s nakanom, da se posveti sveučilišnom staležu.

Veselo mu lice i živahna čud učinila ga dragim i drugovima i poglavarima. Nježno je štovao prečisto Srce Marijino i nakon proglašenja dođe o Bez-

grešnom Začecu bl. Dj. Marije, utemeljio je udruženje Bezgrešne, koje još i danas postoji u salezijanskim zavodima. Svrha mu bijaše promicanje štovanja Bezgrešne Djevice i česte sv. Pričesti među zavodskim učenicima.

Među darovima, kojima ga je Bog odlikovao, bijaše žar molitve i velika ljubav k andeoskoj kreposti sv. čistote. U viđenjima mu je Bog otkrivao događaje, koji su bili nepoznati njemu i drugima u njegovoj okolini.

Beatifikacija petnaestgodišnjeg Dom'nika Savla daje nam novi dojam Don Boskove svetosti, a njegov svokrajnji odgojni sustav dobiva nebesko odobrjenje. Ne samo pitomci salezijanskih zavoda, nego mladež čitavoga svijeta doživljava u bl. Dom'niku Savlu novog zagovornika i uzor izabranih kreposti.

MRTVAČKA GLAVA na podnožju Raspela

Na podnožju skoro svih raspela nalazi se mrtvačka glava. Ovaj običaj temelji se na slijedećoj legendi. Pri povijesti Jakob od Odesa: Za obćeg potopa uzeto je Noa u ladu Adamova. Nježno je štovao prečisto Srce Marijino i nakon proglašenja dođe o Bez-

grešnom Začecu bl. Dj. Marije, utemeljio je udruženje Bezgrešne, koje još i danas postoji u salezijanskim zavodima. Svrha mu bijaše promicanje štovanja Bezgrešne Djevice i česte sv. Pričesti među zavodskim učenicima.

«K. Tebi, Gospode, podičem dušu svoju. Bože maj, u Tebe se uzdam, i neću se posrdjeti».

Pa M. 1—3
iz Ulica današnje sv. Kluže

Obuzdaj jezik

Prvo sredstvo za obuzdavanje jezika je molitva, i to česta i ustrajna. Blažimo slični kralju Davidu, koji je često molio: «Stavi, Gospodine, stražu na moja usta i vrata na moje usne.» Sv. Augustin kaže: «Njedan čovjek ne može po sebi obuzdati svoga jezika. Gledaj na životinje, koje obuzdavaš. Ne obuzdavaju same sebe, nego ih mi obuzdavamo. Slično ne može čovjek ni sama sebe obuzdati. Mi trebamo Boga, da nas obuzda. I tako si Ti, Gospodine, postao naše učišće.» Pa kad se mi obraćamo k Bogu s molitvom za pomoć, treba da mislimo na konkretnu svoju pogrešku u govoru, koju sami ne možemo odstraniti. Slično kao kad dolazimo k liječniku, možemo ga, da nam izlječi tu i tu bolest, koje se sami ne možemo riješiti, a ne možemo ga, općenito, da nas ozdravi.

Drugo je sredstvo čast. odluka održati jezik na uzdi. Da u toj odluci budemo sve jači, moramo često i pažljivo promatrati velika zla, koja dolaze radi neobuzdana jezika. Sv. Jakov kaže o tom ovo: «Jezik je mater ud, a tpeak čini silno a velikim stvarima. Gle, mala vatra, i koliku šumu saže! I jezik je vatra.» Neobuzdani jezik uže često silnu vatra srdžbe, mržnje, osvete, klevete, svade i stolne drugih zala, pa se s pravom zove ognjište nepravde. Sv. Grigor Nazijanski kaže: «Tko može da nabroj sva zla, koja dolaze od našeg jezika? Kao što goruća iskra, kad padne u slamu, izaziva teški požar, iako može i jezik zapaliti kuću protiv kuće, narod protiv naroda, grad protiv grada.» Slično kaže i sv. Bernardo: «Tko može da izbroji sve grijehe, koje prouzrokuje maleni jezik čovječji? Ako ljudi moraju na sudnjem danu da daju račun o svakoj ispravnoj riječi, koliko će strože biti suđeni za tolike lažljive, zagrižljive, porugljive, nadvudene, nečiste, kaskave i klevetničke riječi!»

Treće sredstvo da zauzdamo jezik je oprez i nadzor nad samim sobom u govoru. Bez ovog nadzora ostaje žalove i najbolje odluke. Priviknimo se, da najprije promislimo, a onda rekne-mo, a ne da kazujemo sve, što nam padne na pamet bez svakog promišljanja. Zato kaže kralj David: «Nadziraj ču svoje puteve, da se ne ogriješim svojim jezikom.» Sv. Augustin nadalje daje na te riječi: «Dakle nadziraj i u svoje puteve i ne griješ jezikom. Promišljaj, ispitaj, razmotri prije, što hoćeš da rečeš, i tada tek saopći to svojim slušateljima.» Tko ima da prijede preko opasne rijeke, ide vrlo oprezno. Mjeseč da zagazi naglo u nju, pomno isplutuje, nema li dubokih mjesta. Slično treba da radi i tko želi nešto reći. Neka se ne strmgolavi u govor, u kome se krije toliko pogibli, nego tek ga govori mirno, polagano i promišljeno.

Tko teži za savršenstvom, treba da bude kao vratar u samostanu, koji neprestano bdije na vratima ču budu zavodena, i nad onima, koji ulaze i izlaze, i ne pušta da uđu zli ljudi, neprijatelji. Tako ne smiju ni vrata naših usluju biti otvorena za svaku našu misao i osjećaj, nego treba da promišlimo, da li ćemo našim stannima dati izlaz ili ne ćemo, da nam vani ne naškodi i ne okaljaju dobro ime. I pogani su prezirali brbljavce. Kad se čekali poznati brbljavci Anasimom u prisutnosti uglednih osoba javio za riječ, digno se prije Teokrit i navjestaše govornika ovim riječima: «Sad dolazi bujica riječi i kapljica razuma!», Poplašajmo mudroga Sirača: «Način vašu za svoje riječi i ude za svoja ustale

Kako Isus moli

— Vidi, da ti je teško anego moliti. A dječama da moliti Isus moli, a ni si uslišan. Uostalo, Bog znao je, ni ti treba, pa mi lako daš, ako hoće.

Na sve ti ove odgovara primjer Isusov. Došlo je u vrt Getsemanski sa svojim učenicima. Ostavio ih, da se odmaraju. A sa sobom je uzeo: Petra i oba sina Zebedejeva. I spoe se žalositi i plašiti. Tada im reče: Zalosna je duša moja do smrti. Ostanite ovdje i padite sa mnom i otkupiti malo dalje pade na križu. Sve ovo rekao je i govoreći: Oče moj! ako je moguće, neka me nemišao kalez ovaj; ali ne kako ja hoću, nego kako ti — Oče moj, ako me ne može nemišao kalez ovaj, da na ne pijem, neka bude volja tvoja! (Mt, 26, 38—42).

Dođe se Isus molio. Po tri puta u djevoj mešiti, lio ponavljao. Po tri puta se vraćao u očenstva i našao ih, gdje spavaju. Znao je, da će biti uslišan, ali otkupiti nije otkupio. Znao je, da će Oče nebeski i Njegovu molitvu okrenuti po svojoj svetosti. Voli. Da će Njegova žalosť, maska i ustrajnost u molitvi biti na spasenje cijeloga ljudskoga roda.

Evangelista je crtao vladanje Isusovo na Masijskoj gori, prema Božjem namjeru, hoćine tako, da bude na koršu i postojanost. Isus je molio u samoti, svaka dakle molitva mora biti sabrana. Isus je molio postajući u lice svoje, svaka dakle molitva mora biti poznata. Isus se vraćao po tri puta na mjesto molitve, svaka dakle molitva mora biti ustrajna.

Isus se ponovno i ponovno vraćao na mjesto molitve, jer je najteže postići ustrajnost u molitvi. Mi rado imamo u samoti u molitvi. Rado se sklonimo u koji kutić u crkvi, da molimo, da se u miru i nepomičnom penizimu pred veličanstvom Božjim, i ispoljivšimo svoju nevjeridnost pred Bogom. Ali sve to nama doskora postane dosadno, ako se brzo ne ispuni ono što molimo. Doskora smo nestrijpljivi, materidni, mramljama. Zaboravljamo, da molitva nije zapovijed, ukaz odnasilan a nebo. Brzaboravimo, da je Bog obetno, da će uslišati i dobro obavljenu molitvu. Molite i dat će vam se. (Mt 7, 7). Dakle ustrajna molitva je dobro obavljena molitva.

Naravno nas osjećaj ući, da u ustrajnosti moramo nadvladati otpornost svih onih, od kojih očekujemo kakvu uslugu. A Isus nas krićio ući, da će nam se dati potpuno ustrajnost, što, što se molimo, što tražimo, poradi naše nevjeridnosti. Zato je i rekao: „Treba uvijek moliti i nikada ne kloniti duhom.“ (Lk 18, 1).

Neka nitko ne misli, da je ustrajnost u molitvi nametljivost. Bog od nas traži ustrajnost u molitvi radi svoje slave. Time, što ponavljamo isto, prfrazujemo Ga svojim Ocem i Gospodarom. On tima dobiva uvidno neko zadovoljstvo. Neka nitko ne misli, da je naša goćivost. Zato treba da budimo ustrajni u našim molitvama, ako već inače nitko dosta pomizni i pobožni.

Osim brige za Božju slavu, treba da se brinemo i sami za sebe. Mi se smjemo naime zaboraviti, da nam Bog prema svojoj Providnosti uslišava molitve. A ne smjemo ni privisjati nekakve pravice na uslišanje, kojih nemamo. Kad hoće da nam kažemo na uslišanje i dao, što molimo, kako bi si počeli stvarati, da smo nepogrešivi u odabiranju dobara, koje trebamo. I držali bismo, da imademo na to pravo. Tako bi onda molitva lako postala sredstvo za našu preuzetost i nezahvalnost.

Bog nam daje priku time, što odlaže mišljenje naših molitvi, da lakše upamćemo, da nije naše ono, što Ga molimo. Bog hoće da nam kažemo na uslišanje, da svojim odgađanjem i našim iščekivanjem bolje usomnemo vrijednost Njegove molitvi, koju nam daje. Budemo li se naše čvrsto uvjertli, da smo ovisni o dobroti Božjoj, bit ćemo zahvalniji. A ono, za čim smo dugo vremena, čeznuli, to nam se čini već vrijednost i naše se nam većma vzeći, kao to postaje.

Zato nije daleko samo tri puta ponoviti istu molitvu i prošnju, nego i ti, siću puća, ako je to potrebno. Dapače i godine i godine ponavljati, ako tako Bog hoće, da tako dugo čekamo. Tako to vidimo i u životu svetaca.

Stoga neka istu stvar molim bez prestanka: slab, bolesni, školski, razočarani, pragnući i drugi nevoljni i potrebni. Dođi će čas, kad budu uslišani.

ISUS TRPI CIJELI ŽIVOT

O Isusu ispovjedamo u Apostolskim vjerovanju: „Mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan.“

Čitav je Isusov život neprestano trpljenje. Njegove molitve počinju onim časom, kad se pojavio na zemlji. A zašto? Rodio se je kao siromašni, ubogo dijete u štali. Na nj tu štala naj bila vladavost Njegove Majke i imanje, nego je bila tuđe. Sin štale trpi već, kod samog rođenja najveću bijedu, i siromaštvo.

Prvi mu je ležaj na slami u jaslama. On je kao druga božanska osoba s Ocem i Duhom Svetim stvorio čitavi svemir, a sam leži kao nejakko dijete među životinjama u hladnoj štali, na oštroj slami i u tvrdim jaslama.

Jedva je došao na svijet, već ga ljudi dje prapone. Herod je čuo o malom Isudu, da je Isus kralj židovski, pa se pobojao, ne bi mu Isus bio suparnik. Od straha da ne izgubi prijestolje, htjede Herod ubiti Isusa. A da bude sigurno, da je uistinu pogubio Isusa, dade Herodu potpuno mušku djecu do dvije godine u Betlehemu i u čitavoj okolini. Međutim su po Božju uputi Blžena Djevica Marija i sv. Josip, koji prije nego su došli Herodovi vojnici, obje u Isusom u tuđu zemlju — Egipat. U Egiptu boravi sveta Obitelj tako dugo, dok nije kralj Herod umro.

Nakon Herodove smrti vraća se Sveta Obitelj u Nazaret, gdje Isus spravi svoj skriviti život do trinaeste godine. U kući radi sve poslove kao i svja seljčka i radnička djeca. Najbolje pomaže u kućanstvu, a braniti i tesarskom obratu, koji je sigurno jedan od najtežih obrta. Tesarske su ruke krvave od žuljeva, a zarada slaba. Ljudi se mnogo i često tuže na bijedu. No i onaj, koji svoj svršetak i svoj konac. I u onaj, koji i siromaštvo ima veselih i utešnih časova. Kod Isusa nije bilo tako. Njega prać bijeda kroz čitav život, a podno je dragovoljno i sa najuzvišenijim nakanom: da prošlari Boga i otkupi ljudi. Divan nam je primjer do i ganjivulju utjehu ostavio. Kad se sjedmo, da je On, nevini Bog, toliko trpio

drugo, tada je i nama lakše trpjeti, vjerujući: „Mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan.“

U Isusovu životu nije bilo dana bez udarca, ni vesela bez boli. Kad gledamo sliku trpećega Isusa, tada si obnavljamo i pamiel svoj težak Isusov život. Upravo je tako i Isus, jer je svamajšnji Bog, samogod znao i vidio kao u silci, sve muško, što će ih trpjeti. I boli, što će ih prepatiti. Sav je Isusov život bio Njemu neprestano tako jasno pred očima, kao da se je već sav život pred Njim razvio i svršio. Radi toga se On našlari u trajnoj smrtinoj mucl. Smrtina je tješebaka sa svakim danom sve više rala i postajala je to većom, što se je više približavalo. Veliki ljudim, kad su najveće muke i patnje stvarno nastupile.

Još veće su bile Isusove patnje u javnom životu. Nakon trinaeste je godine Isus otišao kao javni učitelj propovijedajući Božju nauku. Jedan od najtežih služba u ljudskom društvu učiteljska služba. A Isus je kao učitelj propovijedao mnogo i naporno, a živio je vrlo oskudno. Živio je od darova dobrih ljudi, a tko živi od darova, niti jede, koliko bi htio, a još manje što bi htio. Tako je bilo i s odjelom, a još gore sa stanom. Za svoj je plemenit rad Isusov život stvarno uvreda i nezahvalnost. U podvalama se neprijetljivo šil tako daleko, da su Mu predbacivali, da ima davo i sebi, i da pomouć davo čini čudesa. Takvi i silni doživljaji bili su svakidašnji Isusov kruh.

Sveto Pismo veli za Isusa, da je trebalo da Krist trpi i tako ude u slavu svoju (Lk 34, 26). Isus je primjer za svakoga čovjeka. Život se ne da zamisliti bez patnje. Patnje treba snositi iz ljubavi prema Bogu. U patnjama se duša kuša kao zlato u vatri. U panjama se duša čisti. Iz patnja treba da duša izdaše Bista i nevina, pa da se onda, nakon ovoga života, svata vrati k svetom Bogu.

Kršćanstvo na Ekvatoru

Pomislite mladić Božja je u pola stotljeća uzeo mpor pokršćenosti mislonara u srednjoj Africi među crncima postigao izvanredne uspjehe, koji u brojnim izgledaju ovako:

Na čitavom području ekvatoralnog pojasa bilo je g. 1900. — 80.000 katolika, a danas ih ima 6.200.000. Njihov broj se je dakle povećao za ništa manje nego 78 puta. Tu nije ubrajano više od 3 milijuna katekumena, koji se još spremaju na sv. Krštenje.

Pojedine pokrajine imadu sljedeći broj vjernika.

Zlanska obala, Togo i t. d.	400.000
Kamerun	500.000
(g. 1900. 2.500)	
Belgijski Kongo	2.500.000
(g. 1900. 10.000, t. j. poveć. 250 puta	
Uganda i Urundi	1.100.000
(g. 1900. 40.000)	850.000
Tanganjika	600.000
Kenja	250.000
	6.200.000

Nažalost broj domaćeg svećenstva ne raste razmjerno tako brzo pa se zapošla nestašica ustajalno duhovna panja. Najbolje stoje u tom pogledu Uganda, što je razumljivo, jer je tu na početku našega stoljeća bila polovina svih katolika centralne Afrike; g. 1920 bilo je 22 ugandskih mučenika proglašeno za blažene; a g. 1939. u Ugandi; je već prvi crnački biskup primio upravu u karnjata Masaka uz Viktoriji jezero.

Imaće osobito brzo se širi sv. vjera sada u Belgijskom Kongu. Razmjerno najđu su katolici u pokrajinama Ruandi i Urundi; gdje se namjavaju već 35 stanovništva (ove 2 male pokrajine od ukupno 54.000 km² su belgijsko mogandansko područje uz Belg. Kongo nad Tanganjika jezerom s nekih 3. po milijuna žitelja.)

Veliko nepoznanje činjenica pokazuju oni naši katolici, koji malodušno jadikuju, da u 20 stoljeću kršćanstvo nazaduje.

PODLISTAK

I. Sva sila skijaška uspinjala se na vrh prekrasni gori gdje je ponovo stajao poput carske bijele planine, prekrasan planinski dom. Bijeli već prekrivao je sve putove, svako stablo, svaki grm. Gora je ječila od veselih poklika zimskih gostiju, i sve, sve je poadržavalo prekrasan, veličanstven bijeli snijeg.

Tamo negdje, gdje su se pružale strmine koje — uspinjali su se oni, koji su bili smjelij. Naravno, drugacije ne moglo zamisliti, i Branko je bio s njima. I prenda ga je još na podnožju Zdenka molla, da se ne igra s opasnim skliskim putevima, već da pede s njime okošliskim putem, on joj je samo mahnuo rukom i otišao uz kosinu...

Zdenka je već bila podalje, kada je došlo do nje njegov snažni glas. Zapravo je cijela gora dozivala: „Zdenka! Otkrenula se, a to je on stajao visoko nad njom i mahao je! Dječvino mu je također mahala. Vesela grupa njezina društva — često je zajedno s njime dozivala: „Branko! Njihovi poklici miješali su se sa stolinu drugih glasova. Sve je to bilo tako veselo, tako zabavno, da je Zdenka zaboravila na sklisku kosinu, kojom se uspinjao taj čovjek. Branko je daleko odmahao od nje, te se više nisu mogli doznati.

U veselom raspoloženju proleđilo je vrijeme i planinski dom bio je sve bliže i bliže. Još malo, još samo malo i

Pa ako ih Gospodin i ne riješi Njehovih nesreća, Božja mišć je im dati, da ih barcm usrijepi nose i stječu si velike zasluge, koje će bit sigurno nagrade.

Doći će čas, kad će Gospodin uslišati, ti naše molitve, budu li ustrajne. I obrati će one, koji su na krivom putu. I odzdravit će bolesna. I otkasit će naše terete i teškoće. I ojašat će nas, da stupamo čvrstim korakom u našim kršćanskim životu prema svjetlosnom cilju našega vječnoga života.

BJEGUNAC

že i bliže. Još malo, još samo malo i netaknut. Nepregledna bijelina i visoko sunce zasijepilaju na joj oči. Ostavili je štapove u snijegu i počela obilaziti rub visiravnih. Tražila je Branka. Kao avet stajao joj je pred očima onaj čas, kada se tako ironično smjajao... Čisti, netaknuti snijeg i — ništa više. I kada je već htjela otići, slučajno savsrim na lijevoj strani, gdje se na visiravom naslonu mali breznjak, opasala je travog skija. Trag je vedio nepoznatom stazom. Osjećala je, da je on ovuda prošao. Da se spusti? Ne! To bi bilo odvratilo lože. Otkopala skije i s njima na ramenu počela se spuštati korak po korak...

Nekih petnaest minuta nakon prvog koraka trag se prelio u neki čudan oblik. Ni stajati, ni čovjek. Sada je u snježna silka vodila drugim smjerom. Djevojka je osjećala, da joj pod nogama leži razbacano kamenje. Nekoliko puta se opekotnula. Morala je usporiti korake. Odjednom je trag poveo naglo jako u desno. Iza malog gorskog suda bila je jama. Zdenki je zastao dah. U gomlji snijega raspoznala je smeđi kaput i modre hlače. Branko je ležao u snijegu...

Deset su je zavalava, trjajala snjegom i napokon, on je otvorio oči. Na čelu mu se sleden la krv. Vije mrtav nego živ, tako je čudnim pogledom motrio sve oko sebe. Nešto mu se izna te udubine smjestila se mala planinska kućica. Nešto je bio na dvorištu. Zdenka je zavalava svim glasom i njezin je zov došlo na pravo mjesto.

Na čudnom ledinju počivao je čovjek, koji je hto prikošiti opasnim putevima. On je svojim bijesom hto zogušiti glas svoje savjesti, koji je htjela Bogu. Kraj njega je sjedila njegova spasteljica.

„Zdenka, b'o sam ljut, što si lila u crkvi. Mišlo sam, da se i bez Boga možemo živjeti. Uvijek se razubješenim, kad nešto Njega spomenu. I jer sam Ga nekod i ja volim. To je bilo sve što je (Nastavak na str. 3.)

Skije su gotovo tejele zrakom. Osjećala je, da se udaljuje od prave staze. Nekoliko metara pred njom prostirala se mala visiravan. Završavala je na pravom mjestu. Snijeg oko nje bio je

M. korizmanska nedjelja

Sv. TOMA NAPONSKI

Badimo moći

5. II. Sv. Misu počinje ovdje. Oponoči se samilosti svoje, Gospodine, i milosrđa svoga, što je od vijeka, da nikad ne zavladaju nad nama neprijatelji naši. Izvati nas, Bože, iz svih naših tjeskoba! K Tebi, Gospodine, dilažna duša svoja. Bože mi, u Tebe se ufam, ne daj da se zantifim!

Sv. Pavle opominje nas u Postavljen (Sol. I, 4, 1-7), da se uvažimo nečistote i prijevare, jer ih Gospodin kažnjava. »Braćo! Molimo vas i opominjemo u Gospodinu Isusu, da živite tako, kao što ste naučili od nas, kako vam treba živjeti i uglediti Bogu, da više napredujete u Gospodinu Isusu. Božja volja je vaša svetost. Da se čuvate bludnosti, da svaki bdj vas za svoje tijelo držati u svetosti i časti, ne u strasti požude, kao neznanobiti, koji ne poznaju Boga. A neka nitko ne zasvoči i ne prevazi svoga brata, jer se Gospodin ovetnik za sve ono, kako vam i prije rekomo i zasvjedočimo. Jer nas Bog nitko ne puzava na nečistotu, nego na svetost u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.»

Sv. Evanđelje pripovijeda (Mat. 17, 1-9), kako se Isus preobrazi, na gori Taboru. »U ono vrijeme use Isus Petra i Jakoba i njegova brata Ivana, i povuče ih nazaj, na visoku goru, i preobri ih se pred njima. I lice mu zasja kao sunce, a njegove haljine postadoše bijele kao snijeg, i ukaza im se Mojsije i Ilija govoreći s njim. Tada Peter reče: Gospodine, dobro nam je biti ovdje. Ako hoćeš, nešinit ćemo tri špienice: jednu Tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji. Dakle je Isus govorio, za sveti ih u stjeban oblak i glas s nebom progovori: Ovo je moj ljubiveni Sin, koji mi je omilno, njega slušajte! Kad su to čuli njegovi učeni, padadoše ničice i silno se prepadoše. I pristupi im Isus, dotado ih se i reče im: Ustanite i ne bojte se! A kad su podigli svoje oči, niješe nikoga vidjeti nego samo Isusa. I dok su silazili s gore, Isus im zapovjedi: Nikomu ne govorite o videnju, dok Sin čovječji ne uskrsne od mrtvih.»

Penka: Isus je davo Apostolima za jedan časak vidjeti svu nebesku, pa ih je to diglo u zanesenje i beskrajnu radost. Kakove radosti nas čekaju u nebu! I kako ih je vrijedno, da se za njih borimo protiv vlastitih zlih nagusa i grijeha.

Radio se g. 1225, u Hcaz, Seki u južnoj Italiji. Očigledni su ga benedikćinci u glasovitoj namozitaji na Monte Casimio. U svojoj 17. godini postao je on — grofovski sin — članom proseljaka dominikanskoga reda. Zbog toga su ga braća uхватila i zatvorila u tvrđavu, Svi su ga sredstvima nastojali nadjedno s njegovom majkom i sestrama, da ga odrude od redovničkoga zvanja. Poslali su mu i bezdušnu ženu, da ga zavede na grijech, ali ju je on gojeću-gorućom bakišom. Onda nikada u životu nije oćielo nikakva napasti u pogledu svete čistoće.

Iza sv. Ivana i sv. Pavla apostola i uz sv. Augustina nitko nšada nije napisao tako divne knjige o Bogu kao sv. Toma. U 18 običnih knjiga ostavio je nenadkriljiv primjer, kako se vječne istine mogu prikazati jednostavno i jasno, a opet duboko i svestrano. Zato je zaslužio neprobitnu slavu najvećega dočasnika i najvećega teološka u sv. Crkvi, koji je od običnjava časnim naslovom: »Zajednički učitelj« i »Anđeoski naučitelj«. Sv. Toma spada među najvrjednije i najdublje dubove svega čovječanstva.

Još sjajnije slavu stekao je sv. Toma svojim izvannrednim krepostima. Na njega je stajala prema svima srdačna ljubav i blagost. I progovori se 4. vijll njegovom čudnoj poniznosti i strpljivosti. Bio je bezdan poput djeteta. Već kao najslavniji profesor pariskoga sveučilišta dohau je jednom u neki stamboran. Brat kušao misleći, da je to

neki novi brat leka, dade mu u ruku knjigu i pomogao ga, da ide s njim na trg. Sv. Toma je usno lešaru i novcu za brašnom lukom, dok je ovaj na trgu bio posve poverć. Polazio je usoran putnjem postolomiti. Kad je jednom za vrijeme objeda glasno čitao braći duhovno živu, ispravio je poglavar naglasak jedne riječi, koju je pročitao sv. Toma. Sv. Toma je odmah ponovio za poglavarom onu riječ. Svi su se tome čudili i pitali, zašto je ponovio onu riječ, kad ju je bio od pravilno naglasio, a poglavar odgovori: Sv. Toma odgovori: »Nije važno, da li je naglasak pravilan ili nije, nego je jedno važno, da redovnik bude poslušan i ponizan.»

Gospodin ga je proslavio nadavne anđeoskom čistotom poput sve četna. ostogodišnje djevice Janje, mučenice za svetu čistoću. Značajno je za sv. Tomu, da je premas sv. Janji, kao sebi duhovno smodnoj duši, njegovao za cijeloga života osobito nitnu pojebnost.

Svoja zračaka ljubav i živa vjeru prema objavljenom Spastelju u prevelikom oliarskom Sakramentu oviokovjeće je u prekrasnim pjesmama i molitvama, kojima se sveta Crkva mol i klanja i klanjat će se dovijeka Anđeoskom Kruhu i Praveštom Petikazu na Tjelovu, kod blagoslova s prevelim običajem Sakramentom i kod dijeljenja svete Euharistije.

Sv. Toma je umro 7. ožujka 1274. na putu na crkveni sabor u Lion. Njegov se sveto tijelo štije u Tutuzi, a desna ruka u Rimu.

»Blažio je volja, da budete svetih.« Ove riječi Postanice sv. Pavla Sokoljanom upućuje nama sv. Crkva danas, na drugu korizmansku nedjelju. Korizmanske je vrijeme najprijateljnije za unapređenje našeg duhovnog života. Sv. Crkva radi toga hoće, da nam sa više nego ikad bude jasna sveta našeg duhovnog usavršavanja. Ova hoće, da budemo svijazani vrijednosti složenog truda, potrebe poduštih napora, nama kršćanima, koji misle da je ovaj cilj za njih nekako previeak. Imu ih, koji drže, da je svetost za nas obična ljudje nešto nedostizljivo, nešto najudalženijega. Medutim, ni Bog ni Crkva ne traže od nas, da budemo »vanjdjeli«, ni Bog ni Crkva ne traže od nas naša nesamoguća.

Svi smo mi pozvani, da budemo svetih. Krst je za to došao na zemlju. On je podnio pretešku muku i samotna smrt za to, da čovjeka pomiri s Bogom, da ga ponovno učini djetetom Božjim, da ga posveti. I kad smo na sv. Križenju primili oproštenje istoćnoga grijeha, kad je našu dušu obasjala svjetlost milosti posvećujuć, mi smo postali djeca Božja, postali smo članovi općinstva svetih, postali smo svetci. I sveti ostajemo sve do tada, dok teškim grijehom ne uvrijedimo Boga i time izgubimo milost posvećujuć. I u tome sebi isključimo se iz zajednice općinstva svetih. Ali Krist je i ovome žao dao Bješka. On je svojoj Crkvi dao vlast oprastati grijeha, On je ustanovio sakrament sv. Isposvjeđ. Kad nam se dakle izvodi nesreća, da smrtim grijehom uvrijedimo dragoga Boga, da izgubimo milost posvećujuć, da nastupilo zakrećenje svetih, onda nam ostaje sakrament sv. Isposvjeđ kao naš, kojim ćemo opet povratiti svetost našoj duši, put, koji nas vodi natrag u zajednicu djece Božje.

Jedna zapreka i pogledj za našu svetost je dakle grijeh. Da li je pak čuvanje od grijeha tako teška stvar, da bi ona našlažila snagu kršćanin? Istina je, od svih ljudi, koji su ikada živjeli na svijetu, jedino je Isus mogao upiti se poziv svojim neprijateljima: »Tko će me od vas prekrotiti za bilo kakav grijeh?« Ljudska narav je sama po sebi labava i sklona grijehu. Više moćda nego litko drugi naše neuredne strasti nas svakodnevno vuču na grijeha. Ali Bog je pozvao ljudsku narav, da se znae. On zna, u kakom se sve pogledjima našim čovječja duša. Radi toga je On u svako doba voljan i spreman da nam dade svoju punu pomoć, ako hoćemo i želimo obaviti se od grijeha. Krist nam je u svojoj Crkvi ostavio toliko blago milosti, da se svaki čovjek moćda oduprijeti bilo kakvim nastupima u tijela i davila i svijeta, samo ako hoće u korist milosti, koju mu Bog u Crkvi pruža.

Biti svet ne prečavljiva dakle za kršćanina ništa nemoguće, ali ne predstavlja ni tako laku stvar. Puno truda, puno napora i puno dobre volje treba uložiti, da se postigne ovaj cilj. Post. pokora i odricanje, moraju nam uz pomoćva i sredstva milosti, postati značajni pomagalom na putu do svetosti. Danogodišnja odricanja od dopušćenih uživanja moraju nam poslužiti kao vježba za odricanje od onih nedopušćenih. Gospodin će nam snažno pomoći u tim našim nastojanjima.

Pouzdanom dakle predanošću molimo danajama Euharistiju molitvu: »Bože, koji vidiš, da smo bez svake snage, čuvaj nas od vanjskih i unutrašnjih neprijatelja, te nas po Gospoda našem Isusu Kristu obrani od svih tjelesnih suprotivnika i obrani nam duše od svih zlih misli. Amen.«

Evanđelja u korizmi ne govore o muči Gospodinovoj nego su u vezi s postom, a o muči Isusovoj počinje se govoriti na Cvjetnicu. Na prvi dan korizmenog posta pripisuje se glavne vrijednosti znak svemogućnosti ojačave činiti pokoru. Pepeo se pridaće od grana palma, koje su prolašte godine na Cvjetnicu blagoslovljene. U srednjem su se vijeku, a negdje je i danas taj običaj, upozoravati ljudi na početak korizmenog posta time, što se objesio veliki zastor, koji je dijelo brod crkve od kora.

Prvih šest stoljeća nisu se u Crkvi u doba Korizme slavili blagdani i istom kasnije se počelo slaviti u tri vrijeme. Najveštenje Marijino, Blagovijest,

POBJEDITELJ NAPASNIKA

Gospodine, Ti si pobijedio đavla, koji je na Gori kušao Tvoju snagu. Zello je napasnik, da kamenje pretvori u hiebove, da s vrhuna Gora skoći u dubinu. Zello je, da se Ti, Sin Božji, pokloniš njemu, kako bi za uzrast primio iz davalji ruku sv. kraljevstva ovoga svijeta, sve bogatstvo, sve njihovo slaviše.

Gospodine, Ti si odagnao napasnika, jer čovjek ne živi samo o hiebu, nego i o riječi Božjoj. Ti si pobijedio tinu,

jer nitko ne smije kušati Boga, kojemu se jedino klanja svako stvorjenje. Molimo Te, Gospodine, durom nam snagu, kada se i pred nama ukaze znakovi grijeha. Obrani nas, kada i nas zavodi obćanec rasloš i moć. Vodi nas svojim putem, kada nas smute vjele. Hoću biti u općenu. Mi smo slabi, ali Tvojom milošću bit ćemo snažni. Molimo Te, u tinu našega neznanja. Ti unesi svjetlost svoga sunca, svoje mudrosti, istine i pravde.

Iskusivo - skupa škola

Nedavno je u Varšavi držao predavanje sovjetkatoruisti učitelj Kolbanovski. U svom je govoru najvjesto temeljitu promjenu u službenoj ruskoj nauci s obzirom na ženidbu. Govornik ne sumo da je ženidbu istaknuo kao nerazrjavu vezu i razložio svoje mišljenje o pravu roditelja. U ovom slučaju srodni i dječji nesre je osim toga bilo čvrsto svjedotstvo, da će mogućnost rastaave braka u Sovjetkatom Savezu biti strogo ograničena, jer se oćito pokazalo, kako rastave brakova sudokozamo utječu na duševno stanje djeteta.

Ovakva promjena sigurno ne bi bila potrebna, da su se uvijek pošivala kršćanska načela. Ali je ipak bolje, da se to uvjeteo makar i kasno nego li nikada. VVV 1949.

Na svaki veći blagdan pripraviva Crkva vjernike bdjenjem. Budući da je Ukrs najveći blagdan, to je i pripraviva za to svetkovinu i najdužu. Ta pripraviva traje punih devet nedjelja, a od čih onih šest, koje su bliže proslavi te svetkovine, čine bilje, one tri, koje su joj dalje, dalju pripravu.

Danas je kao pripraviva za Ukrs časni post, a taj ide od Pepelnice ili čiste srijede sve do Ukrsra u sve dana osim nedjelja.

U prvim se vjekovima kršćanstva postilo mnogo, pa iako nije bilo nikakvog propisa u tom pogledu, postili su mnogi srijedi i petak cijelu godinu. Taj običaj spominju već t. v. Apostoličke uredbje, a i neki pisci 2. i 3. stoljeća.

Najstarije se je postilo u Crkvi na posljednja tri dana Velikog tjedna, na Veliku srijedu, jer je tog dana bio Gospodin predan Židovima, na Veliki petak i Subotu, jer ta dva dana ležao u grobu.

U najstarijim vremenima nije bilo posebice određeno, kako se ima postiti. Neki kršćani nisu na dane posta uopće ništa jeli ni pili. Tamo od 3. stoljeća nije se cijeli Veliki tjedan jelo ništa osim kruha i samo se pila voda, običaj se zadnja dva dana nije uzimala nikakva hrana ni pilo.

Od 4. stoljeća ima dokaza, da su kršćani prije Ukrsra postili 40 dana. Cijelo to vrijeme su se jela samo jela, priredena od brašna i pila se samo voda, a zabranjeno je bilo začinjati hranu uljem.

Današnji su propisi o 40 dnevnom postu prije Ukrsra nešto kasnije dani. Kao glavna zadaća korizmenom postu spominje se od pape Leona I: pripraviti narod na primanje darova ukoriznog blagdana. U to doba treba da si kršćani oćiste dušu od grijeha i da steknu pravu unutrašnje posvećenje.

KORIZMA

Kao razlog, zašto je upravo 40 dana prije Ukrsra dužnost postati, spominje se, što je Gospodin postio 40 dana prije nego je nastupio kao učitelj narava. Hoću reći, da se kršćani i vjerzbava u krestovima, da dalju siromasima u milostinju i da se izmiru oni, koji su živjeli u nesuglasnicama i svadi. Prava ovj zadaci bio je u srednjem vijeku običaj, da su vladari oprastali kažnjeknicima preostatak kazne.

Mišli se, da je 40-dnevni post prije Ukrsra bilje već uredba apostolska.

Nije se uvijek u svojoj Crkvi istovremeno započimalo taj post. I tu ima neka razlika između istoćnog i zapadnog dijela Crkve.

Korizma zapoćinje na zapadu šest nedjelja prije Ukrsra, pa u to vrijeme padaju 42 dana: šest puta po sedam dana. Budući da u nedjelju nema posta, to se onda odbija šest dana, dakle ima svega skupa 36 dana, a kako se negdje nije postilo ni u subotu, to bi onda u bilo samo 30 dana posnih u to vrijeme. Trebalo je dakle post pomaknut i pred šest korizmen nedjelju i tako se stalo postiti na zapadu 4 dana na prije, kako je to i danas u Pelinicom ili Cistara srijedom. Na istu, gdje se nije postilo ni u subotu, postmakao se početak 40-dnevnog posta imamo dakle 8 puta po sedam, t. j. pedeset i šest dana, a ako sad odbijemo 6 nedjelja i osam subota, ostaje onda i tako njih 40 dana korizmenog posta. Istoćnjaci zovu sedmu nedjelju prije Ukrsra mesosupanom, šestu sirogupnom, a onda dolazi pet nedjelja u Velikom postu i česta nedjelja: Cvjetnica. Tri nedjelje prije prve nedjelje u korizmi dolaze kod nas pod imenom sedmadesetnice, šestdesetnice i pedesetnice. One su kao dalja pripraviva za svetkovinu Ukrsra, i u te se nedjelje štije Misa u ljubčastoj koji. Nedjelja

BJEGUNAC

(Nastavak sa str. 2.)

reko. Njegova isposjebit bila je krakka, i izmoran pogled zaronio je duboko u oći mlade junakinje, koja je u svojoj duši nosila Boga. Izn kratke šutnje nastavio je: »Kada sam padao, sjelo sam se na njega. I čuo sam zvono iz crkve. I na Tebe sam pomislio, da možda moćda za mene... Zdenka, sjelo sam se sve svoje prošlosti. I! znam da sam viknuo, što me je grlo nosilo: Bože!«

Njegove oći zablistale su od maza. A tada obrativši se djevojci šunuo: »Kako je veličanstvena bještina! A kako je tek veličanstveno Bog u svojoj ljepotici! Zdenka je također gledala sa-je i rekla topim, djevoćinim glasom: »Neizmjereno je veličanstven i dobar Stvoitelj Svijeta.« Okrenula se bolesniku, njihove oći sjajne od suza potvrđivale su pogodkom jedne i druge snede, koja jednom za uvijek obuhvati ljudsku dušu, a to je spoznanje i vjera.

